

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
Кафедра політології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор

Майя НІКОЛАСВА

“ вересня ” 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародні організації

Рівень вищої освіти: *перший (бакалаврський)*
Галузь знань: *05 – Соціальні та поведінкові науки*
Спеціальність: *052 – Політологія*
Освітньо-професійна програма: *Політологія*

ОНУ
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні організації». – Одеса: ОНУ, 2022. –
_22_ с.

Розробники: **Кадук Наталя Іванівна** – доцент кафедри політології, кандидат політичних
наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політології
Протокол № 1 від "29" 08 2022 р.
Завідувач кафедри _____ (Василь ПОПКОВ)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП Політологія
_____ (Василь ПОПКОВ)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету міжнародних відносин,
політології та соціології
Протокол № 1 від "30" 08 2022 р.
Голова НМК _____ (Олег ХОРОШИЛОВ)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від "30" 08 2022 р.
Завідувач кафедри _____ (Василь ПОПКОВ)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № _____ від " _____ " _____ 20__ р.
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3,5 годин – 105 змістових модулів – 3 ІНДЗ* – презентації, реферати	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>052 Політологія</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u>	ДВВВНЗ_ВВБ_07	
		Рік підготовки:	
		4-й	4-й
		Семестр	
		7-й	8-й
		Лекції	
		18 год.	12 год.
		Практичні	
		16 год.	-
		Самостійна робота	
		71 год.	93 год.
		у т.ч. ІНДЗ	
Форма підсумкового контролю: залік			

Робоча програма розроблена відповідно до освітньої програми підготовки **бакалавра** спеціальності **052 Політологія**.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують міжнародний профіль фахівця в області політології. Засвоєння даної дисципліни дасть можливість методологічно обґрунтувати та системно упорядкувати теоретичні уявлення фахівця як про систему міжнародних організацій, загалом, так і про діяльність окремих міжнародних організацій, зокрема.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «**Міжнародні організації**» є особливості формування та механізми функціонування міжнародних організацій.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітнього процесу.

Навчальна дисципліна «**Міжнародні організації**» взаємопов'язана з такими дисциплінами як «Історія України. Політична історія України», «Політична географія», «Міжнародні відносини: теорія та сучасність», «Країнознавство», «Політика європейської інтеграції», «Зовнішня політика України» та ін.

Робоча програма навчальної дисципліни є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення підсумкового контролю у формі заліку.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні організації» є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань та практичних навичок з аналізу тенденцій, принципів та механізмів функціонування міжнародних організацій в умовах формування нового світового порядку.

Вивчення дисципліни дозволяє зрозуміти природу та особливості функціонування міжнародних організацій, історію та умови їх виникнення, дослідити методи, інструменти, структуру та види їх діяльності, визначити особливості та перспективи участі України в діяльності міжнародних організацій.

Основні завдання:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з організаційними інститутами багатостороннього регулювання міжнародних відносин, їх структурною, проблемами та перспективами розвитку;
- показати здобувачам вищої освіти напрями й форми впливу міжнародних організацій на відносини між країнами світу;
- сформулювати у здобувачів вищої освіти навички аналізу особливостей участі України в діяльності міжнародних організацій.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

компетентності соціально-особистісні:

КСО-05: креативність, здатність до системного мислення;

загальнонаукові (системні):

КЗН-04: базові уявлення про інструменти правового захисту організацій та громадян і правові механізми регулювання суспільних відносин;

ПРОФЕСІЙНІ (ФАХОВІ) КОМПЕТЕНТНОСТІ

загально-професійні:

КЗП-04: базові уявлення про системні закономірності розвитку міжнародних і внутрішньополітичних відносин, механізмів і засобів взаємодії різноманітних суб'єктів політики, діяльності політичних інститутів;

спеціалізовано-професійні:

КСП-01: здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички у процесі регулювання політичних відносин на корпоративному, національному, міжнародному та глобальному рівнях;

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

КСО-05	<p>PH16: у процесі викладання суспільно-політичних дисциплін вміти обґрунтовувати власну педагогічну діяльність як систему, розробляти авторські освітні проекти.</p> <p>PH17: брати участь у формуванні інноваційного потенціалу щодо розробки і реалізації стратегічних управлінських рішень державних установ, політичних і громадських організацій, колективів;</p> <p>PH18: на основі знань системних законів забезпечувати оптимальний розподіл повноважень і відповідальності в структурі підрозділів, координацію їх діяльності;</p> <p>PH19: на основі системного розуміння сучасних міжнародних відносин і проблем інноваційного розвитку забезпечувати розробку програми політичних дій;</p> <p>PH20: впровадження заходів щодо міжнародного співробітництва та обміну досвідом відповідних державних установ, організацій, професійних колективів;</p> <p>PH21: на основі фундаментальних знань системної динаміки забезпечувати вибір політичною структурою/організацією оптимальних стратегій діяльності та ціледосягнення;</p> <p>PH22: на основі системного розуміння сучасних міжнародних відносин і проблем інноваційного розвитку забезпечувати розробку і впровадження заходів щодо міжнародного співробітництва та обміну досвідом відповідних державних установ, організацій</p> <p>PH23: з позицій системного підходу проводити комплексний аналіз діяльності установи, організації, контролювати їх функціональні параметри;</p> <p>PH24: виховання в учнів системного мислення, навичок самостійної роботи в набутті емпіричного матеріалу з циклу дисциплін, що викладаються у закладі середньої освіти</p>
КЗН-04	<p>PH19: у складі педагогічного колективу, на основі нормативних документів і європейського законодавства забезпечувати наближення навчального процесу до європейських стандартів середньої освіти;</p> <p>PH20: з урахуванням глобальних тенденцій і на основі правових норм</p>

	здійснювати управління політико-інформаційними процесами, надавати новини і матеріали для ЗМІ; PH21: на основі міжнародних і вітчизняних правових документів контролювати захист інтелектуальної власності; PH22: на основі правових знань і моніторингу умов професійної діяльності розробляти і впроваджувати сучасні технології охорони праці та безпеки життєдіяльності в установі, організації, підрозділі.
КЗП-04	PH16: у складі груп фахівців або самостійно визначати тенденції розвитку сучасних економічних і соціально-політичних процесів та перспективні вектори діяльності політичної організації, державної установи, професійного колективу; PH17: розробляти тактичні та оперативні плани діяльності державних і громадських структур і організацій, дослідницьких колективів у сфері внутрішньо державного і міжнародного співробітництва; PH18: урахуванням глобальних і локальних чинників і тенденцій прогнозувати подальший розвиток політичних інститутів, структур, політичної системи в цілому; PH19: урахуванням глобальних тенденцій і на основі правових норм здійснювати управління політико-інформаційними процесами, надавати новини і матеріали для ЗМІ.
КСП-01	PH1: у складі груп фахівців або самостійно, відповідно і на основі даних політико-маркетингового дослідження розробляти ефективні технології політичних компаній та інших конвенційних політичних заходів. PH2: у відповідності до суб'єктів політичної взаємодії та проблем, які вони намагаються вирішити, уміти організувати переговори й зустрічі між ними, надавати консультації щодо їх ефективної співпраці. PH3: відповідно до мети і функцій суб'єктів управління, на основі знань основних принципів сучасної управлінської культури уміти забезпечувати їх стає функціонування і оптимальний розвиток.

За результатами опанування навчальної дисципліни студент повинен:

ЗНАТИ:

- передумови та історію виникнення міжнародних організацій, причини зростання їх кількості та впливовості в ХХ -поч. ХХІ ст.;
- особливості та природу міжнародних організацій як суб'єктів міжнародних відносин, сформувані цілісне бачення процесу становлення та функціонування сучасної системи міжнародних організацій;
- правові аспекти функціонування міжнародних організацій, моделі організаційної структури та принципи прийняття рішень;
- критерії типології сучасних міжнародних організацій, розуміти принципи відмінності міжурядових та неурядових міжнародних організацій;
- основні методологічні підходи до аналізу діяльності сучасних міжнародних організацій;
- функції сучасних міжнародних організацій, розуміти чинники їх еволюції та трансформації.
- основні принципи взаємовідносин міжнародних організацій та держав на сучасному етапі;
- місце і роль універсальних міжнародних організацій в міжнародній політиці та формуванні сучасних норм права та поведінки суб'єктів міжнародної політики;
- особливості впливу міжнародних організацій на процеси глобального регулювання;
- безпекові аспекти діяльності сучасних міжнародних організацій;

- особливості функціонування регіональних міжнародних організацій.

ВМІТИ:

- дати визначення основних термінів курсу та охарактеризувати природу міжнародних організацій як суб'єктів міжнародних відносин; принципи їх функціонування, структури, прийняття рішень;
- з'ясувати місце, функції та значення конкретної міжнародної організації у сучасних міжнародних відносинах, механізми її впливу на регіональні чи глобальні процеси;
- на основі знання методологічних засад аналізувати та теоретично осмислювати діяльність і вплив конкретних міжнародних організацій на сучасному етапі;
- вміти самостійно оцінювати ефективність діяльності міжнародних організацій;
- осмислювати та аналізувати місце України у сучасних міжнародних організаціях, їх вплив на суспільно-політичні процеси в Україні та її зовнішню політику.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 40 аудиторних годин та 65 годин самостійної роботи, що становить 3,5 кредити ЄКТС.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Історичні та теоретико-методологічні засади вивчення міжнародних організацій.

Тема 1. Передумови виникнення та історія розвитку міжнародних організацій.

Античні сіммахії, європейські торговельні союзи доби пізнього Середньовіччя та епохи Великих географічних відкриттів (Ганза) як прообрази сучасних міжнародних організацій. Проекти міжнародних організацій в працях європейських мислителів (П. Дюбуа, І. Подебрад, Ж.-Ж. Руссо, Дж. Бентам, І. Кант, А. Сен-Симон та ін.).

Виникнення Священного Союзу (La Sainte Alliance) як інструменту збереження міжнародного порядку, встановленого після Віденського конгресу (1815 р.). Принцип легітимізму як обґрунтування мети та діяльності Священного Союзу. Засоби реалізації спільної політики Священного союзу.

Тема 2. Формування системи міжнародних організацій.

Основні етапи формування та розвитку системи міжнародних організацій. Загальна характеристика цих етапів. Міжнародні причини зростання ролі міжнародних організацій. Глобалізація та міжнародні організації. Вплив розвитку інформаційних та комунікаційних процесів на транснаціональні процеси.

Проблема ефективності міжнародних організацій. Внутрішні чинники, від яких залежить ефективність міжнародних організацій. Суперечності міжнародного розвитку і їх вплив на діяльність міжнародних організацій.

Тема 3. Сутність та природа міжнародних організацій як суб'єктів міжнародних відносин.

Поняття «міжнародна організація»: організація як інститут, організація як спільність членів; організація як інструмент; організація як структура норм, зв'язків та комунікації.

Ознаки міжнародних організацій: суб'єкти без суверенітету та території, договірне походження та результат узгодженості волі та мети її членів, наявність міжнародного установчого документу, постійного апарату, юридична рівність членів, відповідність статуту та діяльності нормам міжнародного права, автономність компетенцій та рішень.

Правові аспекти функціонування міжнародних організацій. Типологія міжнародних організацій.

Тема 4. Теоретико-методологічні засади вивчення міжнародних організацій.

Теорії міжнародних організацій.

Ідеалізм, політичний реалізм та неомарксизм у міжнародних відносинах як методологічна основа формування сучасних теорій міжнародних організацій.

Концептуалізація ролі міжнародних організацій в державоцентристській парадигмі: міжнародні організації - інструмент реалізації стратегічних інтересів та зовнішньої політики держав за межами національних територій, спосіб збереження та посилення домінування могутніх держав (реалізм, неореалізм).

Міжнародні організації та формування міждержавних коаліцій. Міжнародні організації та розвиток багатосторонньої дипломатії. Відображення у міжнародних організаціях принципів відносин між державами в міжнародній системі (неомарксизм, Й. Галтунг).

Тема 5. Міжнародні організації та держави у світовій політиці.

Принципи взаємовідносин держав та міжнародних організацій: залежність, автономія, делегування та розмежування компетенції. Розподіл сфер діяльності та вигоди від спеціалізації – основа делегування (передачі) державами компетенції (суверенітету) міжнародним організаціям. Інші мотивації делегування повноважень. Співвідношення могутності держав та їх готовності до делегування повноважень міжнародним організаціям. Основні вигоди держав від делегування компетенції міжнародним організаціям.

Співвідношення компетенції держав та міжнародних організацій: спільна та розділена компетенція; компетенції, що взаємно накладаються. Співвідношення суверенітету держав та наднаціональності міжнародних організацій.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

Створення та функціонування системи Об'єднаних Націй

Тема 6. Універсальні організації в системі міжнародних організацій та світовій політиці

Передумови створення Ліги Націй. Проекти Ліги Націй. 14 пунктів Вудро Вільсона. Ліга Націй – елемент Версальської мирної угоди та Версальської міжнародної системи.

Організація Об'єднаних Націй. Ідеї створення універсальної міжнародної організації для забезпечення миру та безпеки: Атлантична Хартія та Декларація Об'єднаних Націй. Міжнародне значення утворення ООН. Загальна характеристика статуту ООН.

Тема 7. ООН і основи її функціонування

Цілі, принципи та функції ООН. Членство в ООН. Структура ООН. Формування та функціонування головних органів ООН: Генеральна Асамблея, Рада Безпеки, Економічна та Соціальна Рада, Міжнародний суд, Секретаріат, Рада з опіки. Процедура і правила голосування в Раді Безпеки і Генеральній Асамблеї. Особливості багатосторонніх переговорів на сесії Генеральної Асамблеї.

Бюджет ООН. Формування та використання бюджету ООН. Процедура визначення розміру внесків учасників в бюджет ООН. Проблеми реформування ООН.

Тема 8. Спеціалізовані установи ООН: загальна характеристика.

Поняття спеціалізованої установи ООН. Утворення системи спеціалізованих установ ООН. Класифікація спеціалізованих установ. Статус та правові засади діяльності

спеціалізованих установ ООН. Основи відносин спеціалізованих установ з ООН. Проблеми функціонування системи спеціалізованих установ ООН.

Фінансові спеціалізовані установи ООН. Міжнародний валютний фонд. Цілі, функції, структура. Основні напрями діяльності МВФ. Інспектування. Консультування. Надання послуг. Фінансування. Проблема реформування МВФ. Група Світового банку: Міжнародний Банк реконструкції та розвитку (МБРР); Міжнародна асоціація розвитку (МАР); Міжнародна фінансова корпорація (МФК); Багатостороннє агентство з гарантій інвестицій (БАГІ).

Гуманітарні спеціалізовані установи ООН. ЮНЕСКО. Цілі, членство. Структура, основні напрями діяльності. Міжнародна інформаційна політика ЮНЕСКО.

Соціальні спеціалізовані установи ООН. МОП. Членство. Принцип трипартизму. Структура. Цілі МОП. Сприяння встановленню міцного миру шляхом заохочення соціальної справедливості, поліпшенню умов праці і підвищенню життєвого рівня трудящих. Основні напрями діяльності. Розробка міжнародної політики і програм, спрямованих на поліпшення умов праці і життя.

Тема 9. Роль ООН в сучасному світі

Зростання ролі ООН в постбіполярний період. Місце ООН в сучасних процесах глобального регулювання. Проблеми захисту прав людини в діяльності ООН. Механізми ООН у галузі прав людини. Основні напрями діяльності ООН у сфері прав людини. Сутність, цілі та механізм гуманітарної діяльності ООН. Роль ООН у формуванні глобального інформаційного суспільства.

ООН та боротьба з міжнародним тероризмом. Формування в рамках ООН міжнародно-правової бази боротьби з міжнародним тероризмом. Механізми протидії міжнародному тероризму. Інформаційна складова діяльності ООН в сфері боротьби з міжнародним тероризмом. Проблеми та шляхи підвищення ефективності діяльності ООН в сфері боротьби з міжнародним тероризмом.

Тема 10. Миротворча діяльність ООН.

Роль ООН в розв'язанні проблем війни і миру. Статутні основи системи колективної безпеки ООН і проблеми їх застосування. Механізм колективної безпеки ООН. Еволюція форм і методів діяльності ООН щодо врегулювання міжнародних конфліктів.

Превентивна дипломатія. Миротворчість. Підтримання миру. Постконфліктне миробудівництво. Операції з підтримання миру і проблеми підвищення їх ефективності. Інформаційна складова миротворчих операцій ООН. Проблема „гуманітарних інтервенцій”.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. Роль міжнародних організацій в процесах глобального та регіонального регулювання.

Тема 11. Регіональні та субрегіональні міжнародні організації

Особливість регіональних міжнародних організацій. Принципи формування регіональних міжнародних організацій: територіальний, релігійний, спільність економічних цілей. Регіональні інтеграційні процеси та виникнення інститутів регіонального співробітництва. Європейський Союз, НАФТА (нині USMCA), МЕРКОСУР. Посилення регіональних інтеграційних процесів в глобалізованому світі. Розвиток регіонального міжнародного співробітництва та активізація діяльності регіональних міжнародних організацій. Місце регіональних міжнародних організацій в процесі регіоналізації. Види регіональних міжнародних організацій.

Тема 12. Міжнародні організації в процесах глобального регулювання та управління.

Роль міжнародних організацій у процесах глобального управління. Глобальне регулювання та управління: наукові дебати. Регулювання та управління як легальний спосіб формування спільних моделей поведінки на міжнародній арені. Перерозподіл управлінських функцій від держав до інших суб'єктів міжнародної політики в процесі глобального регулювання.

Велика Сімка – неформальний механізм координації політичних та фінансово-економічних взаємодій між великими державами та їхнього впливу на міжнародне середовище як арени взаємодії глобальних та національних чинників.

Тема 13. Міжнародні організації та проблеми регіональної безпеки.

Роль міжнародних організацій у формуванні системи міжнародної безпеки. Особливості регіональних організацій безпеки. НАТО, ОБСЄ.

Організація Північноатлантичного Договору (НАТО) – організація колективної безпеки в Європі. Історія створення НАТО. Цивільна і військова структури НАТО. Основні засади спільної політики Альянсу та прийняття рішень. Головні завдання НАТО в галузі безпеки. Еволюція стратегічної концепції НАТО. Трансформація НАТО в 1991-1999 рр. Політика відкритих дверей Альянсу. Процес розширення НАТО. Партнерство заради миру. Партнерство розширених можливостей. Партнерство НАТО з Україною.

Тема 14. Міжнародні неурядові організації та формування глобального громадянського суспільства.

Загальна характеристика міжнародних неурядових організацій. Взаємодія міжурядових та неурядових організацій. Різновиди участі неурядових організацій в діяльності міжурядових. Формування глобальних політичних мереж та участь у них неурядових міжнародних організацій. Міжнародні неурядові організації та паралельні саміти.

Вплив неурядових міжнародних організацій на громадську думку, імідж держав і політиків – основні механізми реалізації програмних цілей більшості неурядових міжнародних організацій.

Тема 15. Україна в міжнародних організаціях.

Участь України в діяльності міжнародних організацій як напрямок зовнішньої політики нашої держави. Еволюція розвитку відносин України з основними міжнародними організаціями. Співпраця України з міжнародними організаціями глобального типу: України та ООН. Україна - країна-засновниця ООН. Діяльність України в рамках ООН. Діяльність організацій та установ ООН в Україні.

Україна і міжнародні організації з регулювання світової торгівлі. Процес приєднання України до СОТ. Проблеми адаптації економіки та законодавства України до вимог СОТ. Пріоритетні напрями взаємодії України з міжнародними валютно-кредитними організаціями. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями.

Пріоритетні напрями взаємодії України з міжнародними регіональними організаціями (Рада Європи, ОЧЕС, ГУАМ) . Забезпечення національної безпеки України крізь призму співробітництва з міжнародними організаціями (ОБСЄ, НАТО). Відносини України з Європейським Союзом. Політика європейської інтеграції України. Відносини України з НАТО. Євроатлантична інтеграція України.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п/с	ср		л	п/с	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Історичні та теоретико-методологічні засади вивчення міжнародних організацій.								
Тема 1. Передумови виникнення та історія розвитку міжнародних організацій.	6	1	2	3	6	1		5
Тема 2. Формування системи міжнародних організацій	6	1	-	5	6	1		5
Тема 3. Сутність та природа міжнародних організацій як суб'єктів міжнародних відносин	6	1	2	3	6	1		5
Тема 4. Теоретико-методологічні засади вивчення міжнародних організацій. Теорії міжнародних організацій	6	1	2	3	6	1		5
Тема 5. Міжнародні організації та держави у світовій політиці	6	-	2	4	6	-		6
Разом за змістовим модулем 1	30	4	8	18	30	4		26
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Створення та функціонування системи Об'єднаних Націй								
Тема 6. Універсальні організації в системі міжнародних організацій та світовій політиці	6	-	1	5	6	-		6
Тема 7. ООН і основи її функціонування	6	2	1	3	6	1		5
Тема 8. Спеціалізовані установи ООН: загальна характеристика.	6	2	-	4	6	1		5
Тема 9. Роль ООН в сучасному світі.	6	1	-	5	6	-		6
Тема 10. Миротворча діяльність ООН.	6	1	-	5	6	-		6
Разом за змістовим модулем 2	30	6	2	22	30	2		28
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. Роль міжнародних організацій в процесах глобального та регіонального регулювання.								
Тема 11. Регіональні та субрегіональні міжнародні організації	10	2	1	7	10	2		8
Тема 12. Міжнародні організації в процесах глобального регулювання та управління	10	2	1	7	10	1		9
Тема 13. Міжнародні організації та проблеми регіональної безпеки	7	2	1	4	7	1		6
Тема 14. Міжнародні неурядові організації та формування глобального громадянського суспільства	8	1	1	6	8	1		7
Тема 15. Україна в міжнародних організаціях.	10	1	2	7	10	1		9
Разом за змістовим модулем 3	45	8	6	31	45	6		39
Усього годин	105	18	16	71	105	12		93

ІНДЗ* – за наявності

5. Темі семінарських занять
Семінарські заняття не передбачені.

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Практичне заняття 1. Передумови виникнення та історія розвитку міжнародних організацій.	2
2	Практичне заняття 2. Сутність та природа міжнародних організацій як суб'єктів міжнародних відносин	2
3	Практичне заняття 3. Теоретико-методологічні засади вивчення міжнародних організацій. Теорії міжнародних організацій	2
4	Практичне заняття 4. Міжнародні організації та держави у світовій політиці.	2
5	Практичне заняття 5. Універсальні організації в системі міжнародних організацій та світовій політиці. ООН і основи її функціонування.	2
6	Практичне заняття 6. Регіональні та субрегіональні міжнародні організації	1
7	Практичне заняття 7. Міжнародні організації в процесах глобального регулювання та управління	1
8	Практичне заняття 8. Міжнародні організації та проблеми регіональної безпеки	1
9	Практичне заняття 9. Міжнародні неурядові організації та формування глобального громадянського суспільства	1
10	Практичне заняття 10. Україна в міжнародних організаціях.	2
	Разом	16

7. Темі лабораторних занять
Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Види завдань	Кількість годин
1	Тема 1. Передумови виникнення та історія розвитку міжнародних організацій.	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	3
2	Тема 2. Формування системи міжнародних організацій	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка до практичного заняття Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	5
3	Тема 3. Сутність та природа міжнародних організацій як суб'єктів міжнародних відносин	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	3
4	Тема 4. Теоретико-методологічні засади вивчення міжнародних організацій. Теорії	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка до практичного заняття Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	3

	міжнародних організацій.		
5	Тема 5. Міжнародні організації та держави у світовій політиці.	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	4
6	Тема 6. Універсальні організації в системі міжнародних організацій та світовій політиці.	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка до практичного заняття Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	5
7	Тема 7. ООН і основи її функціонування.	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка до практичного заняття Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	3
8	Тема 8. Спеціалізовані установи ООН: загальна характеристика.	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	4
9	Тема 9. Роль ООН в сучасному світі.	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка до практичного заняття Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	5
10	Тема 10. Миротворча діяльність ООН.	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	5
11	Тема 11. Регіональні та субрегіональні міжнародні організації.	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка до практичного заняття Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	7
12	Тема 12. Міжнародні організації в процесах глобального регулювання та управління	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка до практичного заняття Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	7
13	Тема 13. Міжнародні організації та проблеми регіональної безпеки	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	4
14	Тема 14. Міжнародні неурядові організації та формування глобального громадянського суспільства.	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	6
15	Тема 15. Україна в міжнародних організаціях.	Опрацювання додаткової літератури Складення конспекту. Підготовка до практичного заняття Підготовка за переліком питань для самостійної роботи. Підготовка індивідуальних завдань	7
	Разом		71

Питання для самостійної роботи:

1. Сутність поняття “міжнародно-правове регулювання”.
2. Основні завдання та напрями міжнародного регулювання на сучасному етапі.

3. Передумови виникнення міжнародних організацій.
4. Охарактеризуйте основні стадії виникнення та розвитку міжнародних організацій.
5. Відмінні риси сучасних міжнародних організацій.
6. Визначення міжнародної організації та критерії, які дають змогу зарахувати організацію до категорії “міжнародна”.
7. Класифікації міжнародних організацій за різними критеріями та приклади міжнародних організацій.
8. Правові норми і принципи функціонування міжнародних економічних організацій.
9. Цілі діяльності міжнародних організацій.
10. Функції міжнародних організацій.
11. Організаційно-функціональна структура міжнародних організацій.
12. Типи міжнародних організацій залежно від розподілу повноважень між організаціями та їх членами.
13. Назвіть критерії класифікації та відповідні види рішень міжнародних організацій.
14. Основні етапи процесу прийняття рішень у міжнародних організаціях та їх характеристика.
15. Хронологія створення ООН.
16. Цілі та принципи діяльності ООН.
17. Критерії членства в ООН.
18. Процедура визначення розміру внесків учасників в бюджет ООН.
19. Формування та використання бюджету ООН.
20. Інституційна структура ООН.
21. Процес формування та напрями діяльності головних органів ООН.
22. Склад та функції Генеральної Асамблеї ООН.
23. Склад та функції Ради Безпеки ООН.
24. Сутність Регіональної економічної комісії системи ООН. Назвіть та охарактеризуйте існуючі комісії.
25. Група міжурядових установ системи ООН.
26. Група спеціалізованих установ ООН: особливості їх статусу і діяльності.
27. Структура системи міжнародних організацій з регулювання світової торгівлі.
28. Органи ООН, що входять до системи регулювання світової торгівлі: цілі та форми їх діяльності.
29. Цілі та напрями діяльності ЮНКТАД.
30. Охарактеризуйте діяльність неурядових організацій у сфері регулювання міжнародної торгівлі.
31. Особливості створення та функціонування Світової організації торгівлі.
32. Організаційна структура СОТ та її відмінність від ГАТТ.
33. Механізм приєднання до системи ГАТТ/СОТ.
34. ОПЕК і яка її роль у сучасному світі.
35. Передумови і послідовність створення Міжнародного валютного фонду.
36. Цілі та функції МВФ.
37. Організаційна структура МВФ і функції його підрозділів.
38. Основні форми діяльності МВФ.
39. Основні етапи європейської інтеграції: від Європейських Співтовариств до Європейського Союзу.
40. Інституційна система ЄС.
41. Характеристика основних етапів економічної інтеграції ЄС.
42. Характеристика ЄАВТ.
43. Мета створення та діяльність Центральноєвропейської ініціативи.
44. Цілі, функції та структура СНД.
45. Загальна характеристика ОЧЕС та особливості її функціонування.

46. Міждержавні економічні організації країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону, арабських держав, центральноамериканських держав.
47. Міжнародні неурядові організації та їх роль в світовій політиці.
48. Види міжнародних неурядових організацій.
49. Сучасні тенденції розвитку міжнародних неурядових організацій.
50. Механізм співробітництва між неурядовими та міждержавними організаціями.
51. Основні функції та напрямки діяльності НАТО на сучасному етапі розвитку.
52. Участь України в діяльності міжнародних організацій: загальна характеристика.
53. Членство України в ООН.
54. Проблеми та перспективи участі України в СОТ.
55. Характеристика співробітництва України з основними міжнародними валютно-фінансовими організаціями (Україна — МВФ, Україна — Світовий банк, Україна — ЄБРР).
56. Особливості взаємовідносин України з міждержавними економічними організаціями.
57. Участь України в діяльності Ради Європи.
58. Членство України в ОБСЄ.
59. Відносини України з Європейським Союзом.
60. Відносини України з НАТО.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Тема: Участь України в діяльності міжнародних організацій.

Необхідно провести дослідження та підготувати доповідь щодо участі України в діяльності однієї з міжнародних міждержавних організацій (за вибором здобувача вищої освіти).

Методичні рекомендації:

1. Кожен здобувач вищої освіти повинен обрати одну міжнародну міждержавну організацію, членом якої є Україна (Єдиний державний реєстр міжнародних організацій, членом яких є Україна можна знайти за посиланням: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/uchast-u-mizhnarodnih-organizacijah>).

2. Проаналізувати особливості участі України в діяльності цієї міжнародної організації за відповідною структурою.

Структура дослідження:

- ✓ Дати загальну характеристику цілей, принципів діяльності та учасників обраної міжнародної організації.
- ✓ Охарактеризувати процес набуття членства України в обраній міжнародній організації.
- ✓ Визначити пріоритети діяльності України в обраній міжнародній організації.
- ✓ Звернути увагу на проблеми участі України в діяльності цієї міжнародної організації та надати рекомендації щодо шляхів їх вирішення.
- ✓ Оцінити перспективи участі України в діяльності цієї міжнародної організації в контексті провідних тенденцій розвитку світового співтовариства.

3. Підготувати доповідь та оформити її у вигляді реферату або презентації.

4. Презентувати доповідь під час підсумкового практичного заняття у форматі «круглого столу».

9. Методи навчання

Методи навчання, які використовуються, спрямовані на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти з метою ефективного розв'язання навчально-виховних завдань, а саме:

- *словесні*: лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії), розповідь, пояснення, бесіда, аналіз ситуацій, опитування;
- *наочні*: використання мультимедійних презентацій, мап, схем; презентація студентами результатів власних досліджень;
- *практичні*: практичні заняття, ділові та рольові ігри; різнотипні індивідуальні та групові завдання, робота в малих групах, індивідуальна дослідницька робота під час виконання творчого завдання, виконання тестових завдань, складання термінологічних словників і таблиць, підготовка рефератів та доповідей, самостійна робота з першоджерелами, міжнародними документами та науковою літературою.

10. Методи контролю

Поточний та періодичний контроль знань студентів здійснюється на практичних заняттях, консультаціях та частково на лекціях і має на меті перевірку рівня підготовленості студентів з певних розділів (тем) навчальної програми, а також їх готовність до виконання конкретних завдань.

Завдання поточного та періодичного контролю зводяться до того, щоб: виявити обсяг, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається; визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення; виявити ступінь відповідальності студентів і ставлення їх до роботи, встановивши причини, які перешкоджають їх роботі; виявити рівень опанування навичок самостійної роботи і намітити шляхи і засоби їх розвитку; стимулювати інтерес студентів до предмета і їх активність у пізнанні.

Методами контролю є:

- Контроль ведення конспекту лекцій та оцінювання роботи студентів під час лекцій;
- Контроль підготовки та оцінювання активності студентів під час практичного заняття;
- Контроль виконання самостійної роботи;
- Контроль виконання ІНДЗ;
- Тестовий поточний контроль.

Підсумковий контроль. Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни здійснюється за накопичувальною системою оцінювання у формі заліку. Загальну кількість балів (100 бальна система) студент отримує шляхом складання балів за окремі види навчальних завдань.

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Бали
Робота під час практичних занять, над аналітичними завданнями, індивідуальними або груповими завданнями тощо.	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури; здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку.	8
Робота індивідуальними навчально-дослідними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти коли зміст відповідає темі і розкриває її повною мірою, структура роботи та її оформлення відповідають встановленим вимогам; під час презентації, чітко та стисло викладено основні результати дослідження, використано ілюстративний матеріал, надано повні та обґрунтовані	20

	відповіді на питання.	
Тестування окремих тем до	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу	0,5

11. Питання для підсумкового контролю

1. Передумови створення міжнародних організацій.
2. Поняття міжнародної організації.
3. Ознаки міжнародних організацій.
4. Правові аспекти функціонування міжнародних організацій.
5. Виникнення та основні етапи розвитку міжнародних організацій.
6. Цілі, функції та основні напрями діяльності міжнародних організацій.
7. Принципи діяльності міжнародних організацій.
8. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного права.
9. Класифікація міжнародних організацій.
10. Міжнародні організації загальної компетенції та спеціальної компетенції.
11. Міжнародні організації в умовах глобалізації.
12. Роль міжнародних організацій у формуванні системи міжнародної безпеки.
13. Іdealізм як методологічна основа формування сучасних теорій міжнародних організацій.
14. Реалізм як методологічна основа формування сучасних теорій міжнародних організацій.
15. Неомарксизм як методологічна основа формування сучасних теорій міжнародних організацій.
16. Співвідношення суверенітету держав та наднаціональності міжнародних організацій.
17. Ліга Націй – елемент Версальської мирної угоди та Версальської міжнародної системи.
18. Основні етапи створення ООН: Атлантична Хартія та Декларація Об'єднаних Націй.
19. Особливість регіональних міжнародних організацій.
20. Принципи формування регіональних міжнародних організацій.
21. Види регіональних міжнародних організацій.
22. Регіональні інтеграційні процеси та виникнення інститутів регіонального співробітництва.
23. Роль міжнародних організацій у процесах глобального управління.
24. Регулювання та управління як легальний спосіб формування спільних моделей поведінки на міжнародній арені.
25. Особливості регіональних організацій безпеки.
26. Взаємодія міжурядових та неурядових міжнародних організацій.
27. Основні етапи економічної інтеграції ЄС.
28. Загальна характеристика міжнародних міжурядової організації.
29. Загальна характеристика міжнародних неурядової організації.
30. Вплив неурядових міжнародних організацій на громадську думку та імідж держав.
31. Цілі, принципи та функції ООН.
32. Організаційно-структурна побудова ООН.
33. Генеральна Асамблея ООН: особливості формування та функціонування.
34. Рада Безпеки ООН: особливості формування та функціонування.
35. Економічна та Соціальна Рада ООН (ЕКОСОП): особливості формування та функціонування.
36. Міжнародний суд ООН: особливості формування та функціонування.
37. Секретаріат ООН: особливості формування та функціонування.
38. Загальна характеристика основних міжнародних організацій системи ООН.

39. Спеціалізовані установи ООН: взаємодія з ООН.
40. Миротворча діяльність ООН.
41. Історичні передумови та етапи європейської інтеграції.
42. Загальна характеристика інституційної системи Європейського Союзу (ЄС).
43. Європейський парламент: особливості формування та функціонування.
44. Рада міністрів ЄС: особливості формування та функціонування.
45. Європейська рада: особливості формування та функціонування.
46. Європейська Комісія: особливості формування та функціонування.
47. Суд ЄС: особливості формування та функціонування.
48. Європейський центральний банк.
49. Європейський суд аудиторів (Рахункова палата).
50. Основні етапи розширення ЄС.
51. Умови членства країн в Європейському Союзі та перспективи його розширення.
52. Загальна характеристика цілей та інституційної системи Ради Європи.
53. Парламентська Асамблея Ради Європи: особливості формування та функціонування.
54. Європейський Суд з прав людини.
55. Цілі, принципи та функції ОБСЄ.
56. Цілі, принципи та функції ГУАМ.
57. Цілі, принципи та функції ОЧЕС.
58. Основні напрями діяльності Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР).
59. Автономні організації ОЕСР.
60. Міжнародні організації загальної компетенції в межах економічної співпраці.
61. Співробітництво України з ЄС.
62. Діяльність України в Організації Об'єднаних Націй (ООН).
63. НАТО як військово-політична міжнародна організація.
64. Розширення НАТО.
65. Основні напрями діяльності ЮНЕСКО.
66. Організаційна структура ЮНЕСКО
67. Основні напрями діяльності Міжнародної організації з міграції (МОМ).
68. Основні напрями діяльності Міжнародної організації праці (МОП).
69. Загальна характеристика Співдружності Незалежних Держав (СНД).
70. Організація країн — експортерів нафти (ОПЕК).
71. Міжнародна агенція з атомної енергії (МАГАТЕ).
72. Основні напрями співпраці України з НАТО.
73. Україна та ЮНЕСКО.
74. Цілі та функції міжнародних економічних організацій групи Світового банку.
75. Міжнародний валютний фонд: основні цілі та напрями діяльності.
76. Механізм кредитування та фінансування МВФ.
77. Банк міжнародних розрахунків (БМР).
78. Сутність та еволюція системи багатостороннього регулювання торговельно-економічних відносин.
79. Завдання, напрями, принципи діяльності Світової організації торгівлі.
80. Участь України в діяльності СОТ.
81. Конференція ООН з торгівлі і розвитку: основні напрями діяльності.
82. Міжнародний торговельний центр ЮНКТАД / СОТ.
83. Проблеми реформування ООН.
84. Політика європейської інтеграції України.
85. Політика євроатлантичної інтеграції України.
86. Участь України в діяльності ОБСЄ.
87. Участь України в діяльності Ради Європи.
88. Угода про асоціацію між Україною та ЄС: загальна характеристика.

89. Партнерство з розширеними можливостями НАТО.
90. Співпраця України з МВФ.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль										Сума балів	
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3					ІНДЗ
П1	П2	П3	П4	П5		П6	П7	П8	П9	П10	20
8	8	8	8	8		8	8	8	8	8	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни:

- Робоча програма навчальної дисципліни;
- Силабус;
- Навчально-методичні матеріали для лекцій, конспекти (тексти, схеми) лекцій;
- Мультимедійні презентації;
- Плани практичних занять;
- Методичні вказівки (рекомендації) щодо самостійного вивчення дисципліни;
- Навчально-методичні матеріали для поточного, періодичного і підсумкового контролю.

З вищезазначеними навчально-методичними матеріалами можна ознайомитись у Google Класі за посиланням:

<https://classroom.google.com/c/NTYyOTc1MDk3NjI1?cjc=brktsot>

14. Рекомендована література

Основна література:

1. Голуб Н.В. Україна та міжнародні організації. – К.: Издательство: ТОВ «Кондор», 2010. – 182 с.

2. Європейський Союз : вчора, сьогодні, завтра : навч. посібник / укл. Ю. Макар, В. Бурдяк, В. Макар, В. Семенко. – Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 400 с.
3. Європейський Союз у міжнародних відносинах : навч. посібник / В.В. Копійка, С.О. Маковський, М.А. Миронова : за заг.ред. В.В. Копійки. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2021. – 560 с. URL: https://e-learning.iir.edu.ua/pluginfile.php/26416/mod_book/chapter/958/EU%20in%20IR.pdf?time=1644398263399
4. Кучик О.С. Україна в міжнародних організаціях [Текст] : підручник / О. С. Кучик ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. - 411 с.
5. Міжнародні організації : навчальний посібник / укладачі: Т.В. Андросова, О.В. Кот, В.О. Козуб; вид. 2-ге, перероб. та доп. – Х. : ХДУХТ, 2018. – 235 с.
6. Міжнародні організації. Кредитно-модульний курс : Навч. посіб. / За ред. Козака Ю.Г. та ін. – К. : ЦУЛ, 2019. – 344 с.
7. Мокій А. І. Міжнародні організації: навчальний посібник / А. І. Мокій, Т.П. Яхно, І. Г. Бабець. - К. : Центр учбової літератури, 2011. – 280 с.
8. Право Європейського Союзу: підручник / за ред. Р. А. Петрова. – Вид. 9-те, змінене і допов. - Харків: Право, 2019. – 442 с. URL: <https://intrel.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/09/Pravo-ievropeyskoho-soiuzu.pdf>
9. Право міжнародних організацій і Україна: у схемах та таблицях [Текст] : навч. посіб. / [Бошицький Ю. Л. та ін.] ; за заг. ред. Бошицького Ю. Л., Дей М. О. ; Київ. ун-т права НАН України. - Київ : Ліра-К, 2014. - 267 с.
10. Ровенчак І. І. Міжнародні політичні, військові та економічні організації : навч.-метод. посібник / І. І. Ровенчак, Л. І. Котик. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012. – 142 с.
11. Скрипник О. М. Історія міжнародних організацій. Навчальний посібник. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2011. – 226 с.
12. Стройко, Т. В. Міжнародні організації : навч. посіб. / Т. В. Стройко. - Київ: Кондор, 2018. - 250 с.
13. Сучасний стан і перспективи розвитку й трансформації Північноатлантичного альянсу : аналіт. доп. / В. Кравченко, В. Орлик, М. Замікула, В. Ярмоленко, О. Давимука ; за заг. ред. М. Паламарчука та О. Александрова. – Наук. електрон. вид. – Київ : НІСД, 2021. – 36 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-12/blok_nato.pdf
14. Хар О. Ю. Особливості інституалізації міжнародних неурядових організацій та їх взаємодії з міжнародними урядовими організаціями *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право.* 2019. Вип.2 (42). С. 62-66. URL: <http://visnyk-ssp.kpi.ua/article/view/194906/195098>

Додаткова література:

1. Алексеева Т. І., Ле Хионг Ті, Хоанг Тхі Кієу Чінь Багатостороння дипломатія в ХХІ столітті: нові форми, проблеми та перспективи у співпраці з міжнародними організаціями *Науковий вісник Ужгородського національного університету Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2021. Вип. 39. С.13-17. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/39_2021ua/4.pdf
2. Бендик М. М., Рошко С. М. Стратегії та особливості діяльності міжнародних фінансових організацій в Україні *Науковий вісник Ужгородського національного університету Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2020. Вип. 33. Ч. 1. С. 17-21. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/33_1_2020ua/5.pdf
3. Бойко Д.О. Роль Світової організації торгівлі (СОТ) у регулюванні процесу міжнародної торгівлі та вирішення спорів *Юридичний науковий електронний журнал.* 2020. № 3. С. 446-449.

4. Борділовська О. Основні результати саміту ШОС у Самарканді 2022 р. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-09/samit-shos_pdf.pdf
5. Бородай А.В. Україна та НАТО: шляхи співпраці та співробітництва *Регіональні студії*. 2021. №26 С.5-9. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/26/3.pdf>
6. Бучин М.А. «Третя ООН»: роль міжнародних неурядових організацій у сучасній системі міжнародних відносин *Регіональні студії*. 2020. №23. С.100-104. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/23/20.pdf>
7. Гаврилко Т. О., Гавриленко А. В. Міжнародний банк реконструкції та розвитку: особливості діяльності в умовах світових глобалізаційних процесів *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип.23. Ч.1. С. 43-48. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/23_1_2019ua/11.pdf
8. Гамова О. В. Міжнародний валютний фонд на сучасному етапі *Науковий вісник Ужгородського національного університету Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. Вип. 38. С. 17-21. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/38_2021ua/5.pdf
9. Гірман А.П. Інтеграція у міжнародних відносинах *Регіональні студії*. 2022. №28. С. 63-66. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/28/11.pdf>
10. Давимука О. Підсумки саміту держав Великої двадцятки 2022 р. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-11/pidsumki-samitu-g-20_18_11_22_pdf.pdf
11. Дубовик В. Б. Інституційна структура Організації з безпеки і співробітництва в Європі. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2020. Вип. 2(31). С.191-194. URL: <http://pyuv.onua.edu.ua/index.php/pyuv/article/view/591/805>
12. Дурман О. Л. Програма Розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні: здобутки та перспективи *Публічне управління та митне адміністрування*. 2020. №1(24), С.35-40. URL: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2020/1/7.pdf>
13. Заяць О.І. Глобальна конкурентна сила МЕРКОСУР. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 50 (1). С. 21-25.
14. Карпенко О. В. Забезпечення національної безпеки в контексті участі України в діяльності міжнародних організацій. *Політичне життя* 2020. №2. С. 118-124.
15. Колосова В. П. Співпраця України з Європейським інвестиційним банком, 2020 URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-11/evropeyskyi-investytsiynyi-bank.pdf>
16. Колосова В. П. Щодо співпраці України зі Світовим банком, 2021 URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-04/svitovyi-bank-1.pdf>
17. Колосова В. П., Бобровицький А. В. Кредитування МВФ країн-членів у період пандемії коронавірусу, 2020 URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-06/mvf-coronavirus.pdf>
18. Колосова В.П. Міжнародні фінансові організації в боротьбі з пандемією коронавірусу, 2021. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-05/mfo.pdf>
19. Котик Ю.В., Анісов А.О. Місце НАТО в зовнішньополітичній стратегії України. *ПОЛІТИКУС*. 2021. Вип.1. С.101-107. URL: http://politicus.od.ua/1_2021/15.pdf
20. Кравченко С.О., Кравченко В.В. Міжнародні організації як суб'єкти глобального управління *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2017. Том 28 (67) №1. С. 6-11. URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2017/1_2017/4.pdf
21. Крініцин О. Механізми лібералізації ринків послуг країн АСЕАН *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини*. 2016. №1(44/45). С. 65-67.
22. Микитчук Н.М. Країни Центральної Азії: участь в міжнародних організаціях, проблеми систем колективної безпеки та регіональної інтеграції *Регіональні студії*. 2022. №28 С. 103-107. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/28/19.pdf>

23. Модернізація Світової організації торгівлі під впливом глобальних викликів : аналіт. доп. / [І. Веремій, Н. Гавриленко, І. Ус, Г. Широкий] ; за заг. ред. М. Паламарчука, Р. Юлдашева. – Наук. електрон. вид. – Київ : НІСД, 2022. – 51 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-09/analitichna-dopovid_sot_gotove.pdf
24. Орлик В. В. Підсумки саміту держав «Великої двадцятки» (G20), 2021. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-11/g20.pdf>
25. Петасюк О.І. Політична та економічна інтеграція в глобальну епоху *Регіональні студії*. 2020. №20 С. 125-130. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/20/23.pdf>
26. Пугач В. Г. Держава у транснаціональному регуляторному просторі *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 3 (22). С.15-20. URL: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/3/2.pdf>
27. Рїяд Таха Шамсан Міжнародні неурядові організації і міжнародне право. *Юридичний вісник*. 2021. №6. С.152-159. URL: <http://yuv.onua.edu.ua/index.php/yuv/article/view/2277/2551>
28. Стратегічна концепція НАТО – 2022 ухвалена главами держав і урядів на Мадридському саміті НАТО 29 червня 2022 року. URL: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2022/6/pdf/290622-strategic-concept-ukr.pdf
29. Сучасний стан і перспективи розвитку й трансформації Північноатлантичного альянсу : аналіт. доп. / В. Кравченко, В. Орлик, М. Замікула, В. Ярмоленко, О. Давимука ; за заг. ред. М. Паламарчука та О. Александрова. – Наук. електрон. вид. – Київ : НІСД, 2021. – 36 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-12/blok_nato.pdf
30. Ус І. В. Модернізація СОТ та заходи щодо формування позиції України з цього питання, 2021. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-09/modernizatsiya-wto_0.pdf
31. Хар О.Ю. Класифікація міжнародних неурядових організацій: ключові функціональні особливості *Регіональні студії*. 2019. №18. С.94-99. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/18/17.pdf>
32. Хар О.Ю. Міжнародно-правове регулювання діяльності неурядових організацій *Регіональні студії*. 2020. №20. С.131-136. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/20/24.pdf>
33. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного Договору (9 липня 1997 року, Мадрид) URL: https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_002#Text
34. Цимбал Л. І., Москалюк Н. П., Громенкова С. В. Диспозиція окремих країн АТЕС в глобальному економічному середовищі *Науковий вісник Ужгородського національного університету Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. Вип.35. С. 107-113. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/35_2021ua/22.pdf
35. Яценко Д.А. Сучасні напрями трансформації регіональних інтеграційних угруповань (на прикладі перебудови НАФТА в USMCA) *Матеріали Норвезько-Української конференції, присвяченої діяльності Ф. Нансена в Україні у 1921–1922 роках*, (Харків, 10–11 жовт. 2019 р.). Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2019. URL: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/15008/2/Yatsenko_tezy.pdf

Ресурси мережі Інтернет:

1. <http://www.un.org/> – офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй
2. <http://www.unsystem.org/index.html> - інформаційний сайт про систему ООН
3. <http://portal.un.kiev.ua/> - Представництво ООН в Україні
4. <http://www.imf.org/> – офіційний сайт Міжнародного валютного фонду
5. <http://www.worldbank.org> - офіційний сайт Всесвітнього банку
6. <http://www.wto.org> - офіційний сайт Світової організації торгівлі
7. <http://www.nato.int> – офіційний сайт НАТО

8. <https://ec.europa.eu> – офіційний сайт Європейського Союзу
9. <http://www.coe.int> - офіційний сайт Ради Європи
10. <http://www.unesco.org> – офіційний сайт ЮНЕСКО
11. <http://www.icj-cij.org> – офіційний сайт Міжнародного Суду
12. <http://www.amnesty.org> – офіційний сайт Міжнародної Амністії
13. <http://www.g7.utoronto.ca> - інформаційний сайт Великої сімки (G-7)
14. <http://www.g20.org/Public/index.jsp> - офіційний сайт Групи 20-ти (G-20)
15. <http://www.globalpolicy.org/> - матеріали про G7/G8, ООН, неурядові організації
16. <http://www.word-tourism.org/> - офіційний сайт Всесвітньої туристської організації
17. <http://www.iom.int/> - офіційний сайт Міжнародної організації по міграції
18. <http://freedomhouse.org/> – офіційний сайт неурядової міжнародної організації Freedom House
19. www.osce.org – офіційний сайт Організації з Безпеки та Співробітництву в Європі
20. <http://www.osce.org/docs/index.htm> - Documents Library
21. <http://www.sectesco.org/> –Шанхайська організація співробітництва (ШОС)
22. www.asean.org.id – офіційний сайт АСЕАН
23. www.oas.org – офіційний сайт Організації Американських держав
24. <http://www.globalfundforwomen.org/> - сайт Глобального фонду для жінок
25. <http://www.interpol.int/> - International Criminal Police Organization (INTERPOL)
26. <http://www.opec.org> - Organization of the Petroleum Exporting Countries (OPEC)
27. <http://www.oic-oci.org/> - Organization of the Islamic Conference
28. <http://www.oapecorg.org/> - Organization of Arab Petroleum Exporting Countries (ОАПЕС)
29. <http://www.clubdeparis.org/en/index.php> - Paris Club
30. <http://www.australiagroup.net/ru/intro.htm> - Австралійська група
31. <http://csf.colorado.edu/isa/sections/io/> - International Organization Network (інформаційний сайт про діяльність міжнародних організацій)
32. <http://www.foreignaffairs.org/> – сайт журналу “Foreign Affairs”
33. <http://www.foreignpolicy.com/> - сайт журналу “Foreign Policy”
34. <http://www.nbu.gov.ua/portal/> - Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В Вернадського.